TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2016

Clár

RÁITEAS FÍSE 2

COISTÍ & FOIREANN 4

FOCAL ÓN gCATHAOIRLEACH 6

BUAICPHOINTÍ GHAILLIMH LE GAEILGE, 2016 7

1. **STÁDAS DÁTHEANGACH CHATHAIR NA GAILLIMHE 9**
2. **GRADAM SHEOSAIMH UÍ ÓGARTAIGH, 2016 .... 10**
3. **AN COISTE LOGAINMNEACHA 16**
4. **AN GHAILGE SA GHNÓ 17**
5. **AN GHAEILGE AR BHIACHLÁIR 20**
6. **SUÍOMH GRÉASÁIN & NA MEÁIN SHÓISIALTA 21**
7. **SCÉIM CHAIRDE GHAILLIMH LE GAEILGE 23**
8. **ÓCÁIDÍ CHAIRDE GHAILLIMH LE GAEILGE 24**
9. **CRUINNITHE/CUR I LÁTHAIR/SEIMINEÁIR 31**
10. **FOILSEACHÁIN 2016 .... 33**
11. **NA MEÁIN CHUMARSÁIDE 34**

DLÚTHCHAIRDE GHAILLIMH LE GAEILGE, 2016 37

Ráiteas Físe

Tá ár bhfís do Ghaillimh le Gaeilge fite fuaite lenár bhfís don Ghaeilge i gCathair na Gaillimhe. Feicimid go mbraitheann siad araon ar a chéile – nach féidir teacht ar cheann acu, gan an ceann eile agus nach féidir ceann a bhaint amach gan an ceann eile a bhaint amach.

Ár bhFís

Tá léirmhíniú comhaontaithe maidir leis an dátheangachas ag Gaillimh le Gaeilge agus ag páirtithe leasmhara lárnacha i nGaillimh. Oibríonn Gaillimh le Gaeilge leis na páirtithe leasmhara sin, chun forbairt leanúnach Chathair na Gaillimhe ina cathair dhátheangach a leagan amach. Cuireann stádas oifigiúil dátheangach na Gaillimhe le mórtas cine agus le féiniúlacht mhuintir na Gaillimhe. Cuireann sé le híomhá na Gaillimhe agus le féinmheas mhuintir na Gaillimhe. Tá sochair shóisialta agus sochair ábhartha ag baint le stádas dátheangach na Gaillimhe.

Páirtíocht

Tá Gaillimh le Gaeilge ag cur an smaoineamh chun cinn go leanúnach, maidir leis an nGaeilge agus íomhá dhátheangach Chathair na Gaillimhe a bheith in úinéireacht an phobail, ó tháinig Gaillimh le Gaeilge ar an bhfód i 1987. D'oibrigh Gaillimh le Gaeilge i gcomhar leis na grúpaí éagsúla thuas leis an Ghaeilge agus íomhá dhátheangach na cathrach a chur chun cinn.

Tá Gaillimh le Gaeilge tiomanta do chaidrimh a fhorbairt agus a chothabháil le páirtnéirí éagsúla

Eagraíochtaí a bhfuil Gaillimh le Gaeilge ag obair i gcomhar leo:

- Roinn Ealaíon, Oidreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta
- Bailte Slachtmhara na Gaillimhe
- Comhairle Cathrach na Gaillimhe
- Cumann Tráchtála na Gaillimhe
- Cumann Gnó Chathair na Gaillimhe
- Fáilte Ireland - Réigiún an Iarthair
- Fáilte West
- Foras na Gaeilge
- Galway Vision 2040 – Fís gan Teorainn
- Latin Quarter – Fáilte Isteach
- Galway's West End – Tar Siar
- Cónaidhm Óstán na hÉireann
- Cumann Fíoncheannaithe na hÉireann

Tá Ionadaíocht ag Gaillimh le Gaeilge ar:

- Fóram Pobail Chathair na Gaillimhe
- Grúpa Turasóireachta Chathair agus Chontae na Gaillimhe
- Network Galway [Grúpa do Mhná Gairmiúla agus Gnó]
- Network Chonamara

Maoiniú

Tá Gaillimh le Gaeilge á maoiniú ag an gCrannchur Náisiúnta tríd an Roinn Ealaíon, Oidreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta, ag Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus tríd an Scéim Chairde i gcomhar le Cumann Tráchtála na Gaillimhe. Tá sí cláraithe ina cuideachta theoranta, le stádas carthanachta, agus dá bhrí sin ina cuideachta nach do bhrabús í.

Na Coistí agus an Fhoireann

Tá triúr fostaithe go lánaimseartha ag Gaillimh le Gaeilge agus is é an Bord, le deichniúr Stiúrthóirí, a leagann an polasaí amach. Déanann Bord Stiúrtha Gaillimh le Gaeilge a stiúradh, le hionadaithe ó na Rannóga Poiblí agus Príobháideacha, agus eagrais pobail agus comhlachtaí príobháideacha.

An Bord Stiúrtha

Bernadette Mullarkey	Bane Mullarkey [Cathaoirleach]
Seán Stewart	Stewart
Barry O'Sullivan	Príomhfheidhmeannach, Altocloud
Máire Mhic Aodha	Leas-Bhainisteoir, Banc na hÉireann
Aindriú D'Arcy	Iar-Cheann Forbartha, Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe -Maigh Eo
Dr Iognáid Ó Muircheartaigh	Uachtarán/President Emeritus Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
Pádraic Ó Ráighne	Feidhmeannach Margaíochta TG4
Isbéal Nic Aoidh	Múinteoir, Coláiste Paitríoch Naomh Seosamh
Caitlín Nic an Ultaigh	Bainisteoir Fiontraíochta, Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
Pádraig Ó Beaglaoich	Iar-Phríomh Oifigeach san Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta

An Coiste Logainmneacha

Helen Coleman (Cathaoirleach)	Pleanálaí Sinsearach, Comhairle Cathrach na Gaillimhe
Pat Sweeney	An Post
An Comhairleoir Dónal Lyons	Comhairle Cathrach na Gaillimhe
An Dr Nollaig Ó Muraile	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
An Dr Jim Higgins	Comhairle Cathrach na Gaillimhe
Matt Cunningham	BSL
Mary Flynn	Ionadaí Pobail
Bríd Ní Chonghóile	Gaillimh le Gaeilge

An Fhoireann

Ardfheidhmeannach	Bríd Ní Chonghóile
Bainisteoir Tograí	Gearóidín Hynes
Riarthóir Oifige	Mícheál Ó Ceallaigh

Focal ón gCathaoirleach

Bernadette Mullarkey, Stiúrthóir Bane Mullarkey

Tá ríméad orm gur ainmníodh mé mar Chathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge i mbliana agus tá mé ag súil go mór le leanúint leis agus le tógáil ar an obair atá déanta ag an bhfear a tháinig romham, Iggy Ó Muircheartaigh, agus ag Iar-Chathaoirligh eile. Tá mé ag súil go mór le bheith ag obair leis an mBord Stiúrtha agus muid i mbun tograí fuinniúla agus spreagúla sa bhliain amach romhainn.

Is cúis áthais agus bróid dúinn gur éirigh linn ceann de phríomhspriocanna Ghaillimh le Gaeilge 'Stádas Dátheangach do chathair na Gaillimhe' a thabhairt chun críche i mbliana le tacaíocht ó Chomhairle Cathrach na Gaillimhe. Lá mór don Ghaeilge agus do Ghaillimh ar aon nuair a d'fhógair Uachtarán na hÉireann, Micheál D. Ó hUigínn, cathair na Gaillimhe mar an chéad chathair in Éirinn le stádas dátheangach ag searmanas speisialta ar an Luan, an 7 Márta 2016 i gComhairle Cathrach na Gaillimhe.

Tá obair mhór fós le déanamh agus Gaillimh á cruthú féin mar an chéad chathair in Éirinn a bhfuil stádas speisialta dátheangach aici. Don bhliain amach romhainn, tá deiseanna nua le tapú againn mar chathair dhátheangach agus mar Chathair Seirbhíse Gaeltachta. Leis an tacaíocht chuí, leanfaidh Gaillimh le Gaeilge ar aghaidh ag forbairt na tógraí éagsúla sonraithe sa tuairisc bhliantúil seo agus ag cur le húsáid na Gaeilge i nGaillimh an suíomh is mó le rá ar Shlí an Atlantaigh Fhiáin.

Ba mhaith liom an deis seo a thógáil agus ár mbuíochas a chur in iúl don Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta as a dtacaíocht riachtanach dúinn i gcónaí. Bíonn cabhair agus tacaíocht ar fáil chomh maith ó Chomhairle Cathrach na Gaillimhe agus ó Chumann Tráchtála na Gaillimhe tríd an scéim Cairde Ghaillimh le Gaeilge.

Tá buíochas ar leith le gabháil leis na daoine a thugann a gcuid ama go deonach do Ghaillimh le Gaeilge, Coiste Logainmneacha na Gaillimhe agus do bhaill an Bhord Stiúrtha.

Go mba fada buan sibh.

Bernadette Mullarkey

Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge

BUAICPHOINTÍ GHAILLIMH LE GAEILGE, 2016

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

Tá sé mar aidhm ag Gaillimh le Gaeilge go dtarlóidh sé go mbeidh an Ghaeilge le cloisteáil, le feiceáil agus á húsáid i gCathair na Gaillimhe mar ghnáthchuid de shaol na Cathrach. Tá sé i gceist againn atmaisféar den normalú teanga a bhunú don Ghaeilge de réir a chéile agus go nglacfar leis an nGaeilge agus go mbeidh súil leis an nGaeilge i saol bríomhar na Cathrach.

Síneann normalú isteach i ngach cuid den Chathair agus bíonn tionchar aige ar gach gné de shaol na Cathrach – ó bheith ag ceannach builín go teach a cheannach. Is éard a bheidh i gceist leis ná an Ghaeilge a úsáid trí shreanga uile an tsaoil, ó leibhéal an ghnó go leibhéal an phobail agus ón leibhéal poiblí go dtí an leibhéal príobháideach.

Ní hé go bhfuil sé i gceist go mbeadh an Ghaeilge éigeantach, ach go nglacfaí leis an nGaeilge mar ghnáthchuid de shaol na Gaillimhe nuair a fheicfear í, nuair a chloisfear í agus nuair a labhrófar í. Is laistigh de thimpeallacht normálaithe teanga a shamhlaíonn Gaillimh le Gaeilge cothú agus fás sláintiúil na Gaeilge.

Tá tograí áirithe idir lámha ag Gaillimh le Gaeilge chun an sprioc thuas a bhaint amach; ina measc tá:

1. STÁDAS DÁTHEANGACH & PRÍOMHCHATHAIR CHULTÚIR NA hEORPA 2020
2. GRADAM SHEOSAIMH UÍ ÓGARTAIGH, 2016
3. AN COISTE LOGAINMNEACHA
4. AN GHAEILGE SA GHNÓ
5. AN GHAEILGE AR BHIACHLÁIR
6. SUÍOMH GRÉASÁIN & NA MEÁIN SHÓISIALTA
7. SCÉIM CHAIRDE GHAILLIMH LE GAEILGE
8. ÓCÁIDÍ CHAIRDE GAILLIMH LE GAEILGE
9. CRUINNITHE/CUR I LÁTHAIR/SEIMINÉAR
10. NA MEÁIN CHUMARSÁIDE

1 STÁDAS DÁTHEANGACH

Stádas Dátheangach fógartha do Ghaillimh

D'fhógair Uachtarán na hÉireann, Micheál D. Ó hUigínn, cathair na Gaillimhe mar an chéad chathair in Éirinn le stádas dátheangach ag searmanas speisialta ar an Luan, 7 Márta 2016 i gComhairle Cathrach na Gaillimhe.

Is cúis bhróid agus sásaimh dúinne i nGaillimh le Gaeilge atá ag treabhadh sa ghort áirithe seo le blianta fada go bhfuil an stádas dátheangach, ceann de phríomhspriocanna Ghaillimh le Gaeilge bainte amach don chathair.

Tá ár mbuíochas ag ghabháil do Mhéara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy as ucht an sprioc seo a thiomáint agus le Comhairleoirí Cathrach na Gaillimhe as ucht a gcuid dtacaíocht anuas tríd na blianta. Tá ár mbuíochas tuillte chomh maith do Brendan McGrath, Príomhfheidhmeannach Chomhairle Cathrach na Gaillimhe.

Uachtarán na hÉireann, Micheál D. Ó hUigínn, agus a Bheanchéile Saidhbhín Uí Uigínn Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy, Príomhfheidhmeannach Chomhairle Cathrach na Gaillimhe, Brendan McGrath, Oifigeach Gaeilge Chomhairle Cathrach na Gaillimhe, Ailish Bhreathnach i dteannta Comhairleoirí Cathrach na Gaillimhe.

Príomhchathair Chultúir na hEorpa 2020

Gaillimh 2020 Galway

Tá an Ghaeilge lárnach i gcothú atmaisféar beo fuinniúil na Gaillimhe agus i gcáil na cathrach mar chathair chultúrtha. I rith na bliana, lean muid ar aghaidh ag cur seirbhís aistriúcháin ar fáil do fhoireann 'Gaillimh 2020'. Is cinnte gur chuidigh úsáid forleathan na Gaeilge sa chathair le Gaillimh áit a bhaint amach ar ghearrliosta Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020. Cuireadh

Ó Chlé: Gearóidín Hynes, Gaillimh le Gaeilge, Caitlín Nic an Ultaigh, Stiúrthóir Ghaillimh le Gaeilge, Iggy Ó Muircheartaigh, Stiúrthóir Ghaillimh le Gaeilge, Uachtarán na hÉireann, Micheál D. Ó hUigínn, Bríd Ní Chonghóile, Gaillimh le Gaeilge, Pádraig Ó Beaglaoich, Stiúrthóir Ghaillimh le Gaeilge agus Frank Greene, Uachtarán Chumann Tráchtála na Gaillimhe.

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

2 GRADAM SHEOSAIMH UÍ ÓGARTAIGH, 2016

Is í aidhm an Ghradaim ná aitheantas a thabhairt do chomhlachtaí agus d'eagraíochtaí i gCathair na Gaillimhe a thaispeánann an Ghaeilge in úsáid ar bhealach dáiríre, cruthaitheach agus feiceálach ina ngnó/eagraíocht agus a léiríonn an tionchar atá aige seo ar an bhfoireann agus ar íomhá dhátheangach na Cathrach. Eagraíonn Gaillimh le Gaeilge Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh i gcomhar leis an Galway Advertiser agus le tacaíocht Chumann Tráchtála na Gaillimhe. Ainmníodh an Gradam in onóir an Uasail Sheosaimh Uí Ógartaigh (nach maireann), ball bunaithe agus rúnaí cuideachta Ghaillimh le Gaeilge.

Preasócáid do Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh

Sheol Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy, Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016 ag preasócáid i Halla na Cathrach ar an Déardaoin, 7 Aibreán 2016. Ag an bpreasócáid, d'fhógair an Méara urraí Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016 agus chuir sé dhá urra nua náisiúnta i láthair. Sin iad: **The Sunday Business Post agus TG4**

Ar Chúl: Dónall Ó Braonáin, Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, Ollscoil na hÉireann Gaillimh, [Urra ar an gCatagóir 'Comhlachtaí Eile'], Ronan Walsh, Snap Galway, [urra ar an gCatagóir 'Seirbhísí'], Declan Varley agus Penny Masterson, Galway Advertiser, [príomhurra an Ghradaim], Pat Joyce, Ollmhargadh na Seoighe, [Buaiteoir Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2015], Neil Molloy, Galway Bay FM, [urra ar an gCatagóir 'Miondíol'], Aindriú D'Arcy, Stiúrthóir Ghaillimh le Gaeilge, Geraldine Lardner, Fáilte Ireland, [urra ar an gCatagóir 'Fáilteachas agus Turasóireacht']. **Chun tosaigh:** Maeve Joyce, Cumann Tráchtála na Gaillimhe, [urra an Ghradaim] Aisling Joyce, Ollmhargadh na Seoighe, [Buaiteoir Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2015], Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy, Siubhán Nic Grianna, Údarás na Gaeltachta, [urra an Ghradaim] agus Ailish Bhreathnach, Oifigeach Gaeilge Chomhairle Cathrach na Gaillimhe.

Fógairt Ghearrliosta Ghradam Sheosaimh Ógartaigh

D'fhógair Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy an 12 ghnólacht atá tar éis cáiliú don bhabhta deiridh de Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016, ag preasócáid in Ionad na Faiche Móire, ar an Mháirt, 11 Aibreán 2016. Ghlac 20 gnó páirt sa Ghradam, agus orthu sin bhí 9 gcomhlacht nua istigh ar an nGradam den chéad uair. Seo thíos na comhlachtaí a ghlac páirt i nGradam na bliana seo.

Ar Chúl: Niall Faherty, Faherty Paints, Fidelma Sheridan, C-SideSound, Emma Dillon-Leetch, The Connacht Hotel, Avril Smith, Ionad na Faiche Móire, Dónall Ó Braonáin, Príomhfheidhmeannach Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, OÉ, Gaillimh, (urra ar an gcatagóir 'Comhalchtaí Eile'), Cillín De Búrca, Brasserie on the Corner, Paul Murphy, Péarla na Mara, Áine Ní Thuathail, Top Oil, Mairéad Melody, Clayton Hotel Galway agus Ronan Walsh, Snap Galway, (urra ar an gcatagóir 'Seirbhísí') **Sa lár:** Neil Molloy, Galway Bay FM, (urra ar an gcatagóir 'Miondíol'), An Dr. Gráinne Ní Uallacháin, Ionad Leighis an Chaisleáin Nua, Michaela McDermott, Siopa Leabhar Charlie Byrne, Joanna Zalech, OLYART, Justyna Kochan, Péarla na Mara, Niamh Costello, Ionad Teicneolaíochta na Gaillimhe agus Steve Ó Cúláin, Príomhfheidhmeannach, Údarás na Gaeltachta, (urra an Ghradaim) **Chun Tosaigh:** Conor O'Dowd, Leas Uachtarán Chumann Tráchtála na Gaillimhe, (urra an Ghradaim), Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy, (a d'fhógair Gearrliosta Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016), Iggy Ó Muircheartaigh, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge agus Declan Varley, Galway Advertiser, (príomhurra an Ghradaim) ag freastal ar phreasócáid chun fógairt a dhéanamh ar Ghearrliosta Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016.

MIONDÍOL: Áil Rúin, Cógaslann & Áilleacht CARA, Mála, Ollmhargadh na Seoighe, Peter Murphy Lighting & Electrical, Siopa Péinteanna Uí Fhatharta agus Stoves & Fireplaces

FÁILTEACHAS & TURASÓIREACHT: Brasserie on the Corner, Seodóirí an Chladaigh, The Dáil Bar agus The Front Door

SEIRBHÍSÍ: Cope na Gaillimhe, C-SideSound, Ióga na Rinne Móire, Súil Nua Architecture Ltd
agus Tí Tighe Fascinators 7 Fáiscín

COMHLACHTAÍ EILE: CLG Bhóthar na Trá/Chnoc na Cathrach, Consult Conor, iSupply agus MÓRpr.

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

Bronnadh an Ghradaim, 2016

Bhronn Joe McHugh T.D., Iar-Aire Stáit na Gaeltachta, Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh ar Top Oil, Bóthar Thuama, Gaillimh ag searmanas speisialta a bhí ar siúl in Óstán an Westwood, Déardaoin, an 12 Bealtaine 2016.

Fógraíodh iad mar bhuaiteoirí ar an gcatagóir 'Seirbhísí', urraithe ag Snap Galway, agus chuaigh said ar aghaidh ansin chun an Gradam iomlán a bhaint amach.

Fógraíodh Faherty Paints mar bhauiteoir ar an gcatagóir 'Miondíol', urraithe ag Galway Bay FM; The Connacht Hotel mar bhuaiteoir ar an gcatagóir 'Turasóireacht agus Fáilteachas', urraithe ag Fáilte Ireland; Ionad Teicneolaíocht na Gaillimhe mar bhuaiteoir ar an gcatagóir 'Comhlachtaí Eile' urraithe ag Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, Ollscoil na hÉireann Gaillimh.

Áine Ní Thuathail, Top Oil, Bóthar Thuama, Gaillimh, (buaiteoirí iomlán Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh), Aelmuire Ní Ógartaigh, Bríd Ní Chonghóile, Ardfheidhmeannach Ghaillimh le Gaeilge i láthair ag Bronnadh Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016 in Óstán an Westwood, An Daingean, Gaillimh.

"Táimid an-bhródúil as Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh a bhuachan, go mór mór toisc gur comhlacht Éireannach muid. Is aitheantas iontach é seo dúinn agus is de thoradh obair na gcapall a d'éirigh linn é a bhaint amach. Táimid mórálach freisin aitheantas a fháil mar an cúigiú treibh déag i nGaillimh!"

Foireann Top Oil na Gaillimhe (buaiteoirí iomlán Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh) i dteannta Conor O' Dowd, Uachtarán Chumann Tráchtála na Gaillimhe, Iggy Ó Muircheartaigh, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge, agus An Teachta Dála Seán Kyne. Chun Tosaigh: Proinséas Ó hÓgartaigh, Cairde Ghaillimh le Gaeilge, Áine Ní Thuathail agus Tony Ó Laoi, Top Oil, Bóthar Thuama, Gaillimh, Joe McHugh T.D., Iar-Aire Stáit na Gaeltachta agus Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy i láthair ag Bronnadh Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016 in Óstán an Westwood, An Daingean, Gaillimh.

Bronnadh Speisialta na Moltóirí

Bhí caighdeán na n-iontrálacha sa Ghradam i mbliana an-ard. Léiriú air seo is ea Bronnadh Speisialta na Moltóirí – tugtar aitheantas anseo do ghnólacht a chuir isteach ar an nGradam den chéad uair agus a bhain caighdeán an-ard amach ar cheart aitheantas a thabhairt dó. Judy Greene Pottery a rinne urraíocht ar an duais seo, agus is ar Phéarla na Mara, Bóthar Chnoc an Dalláin Íochtarach, Gaillimh a bronnadh é.

Scoláireacht Ollscoile den chéad uair i mbliana

Bhronn na Moltóirí Scoláireacht Ollscoile, urraithe ag Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, Ollscoil na hÉireann, Gaillimh ar ghnó atá ag déanamh iarracht faoi leith chun 'Seirbhís i nGaeilge' a fhorbairt dá gcuid custaiméirí. Bronnadh an scoláireacht seo ar Michaela McDermott, Siopa Leabhar Charlie Byrne. Is cúrsa sealbhaithe teanga, An Dioplóma sa Ghaeilge, cáilíocht Ollscoile agus cúrsa páirtaimseartha dhá bhliain, atá sa tairiscint seo.

Joe McHugh T.D., Iar-Aire Stáit na Gaeltachta ag bronnadh 'Bronnadh Speisialta na Moltóirí' ar Justyna Kocja, Péarla na Mara, urraithe ag Judy Greene, Judy Greene Pottery, ag Bronnadh Ghradam Sheosimh Uí Ógartaigh in Óstán an Westwood, An Daingean, Gaillimh.

Dónal Ó Braonáin, Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, OÉ Gaillimh (urra an Ghradaim) Joe McHugh T.D., Iar-Aire Stáit na Gaeltachta ag bronnadh an Scoláireacht Ollscoile ar Michaela McDermott, Siopa Leabhar Charlie Byrne, An tSráid Láir, Gaillimh.

Roinnt d'Urraí an Ghradaim; Dónall Ó Braonáin, Príomhfheidhmeannach Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge, OÉ, Gaillimh (urra ar an gcatagóir 'Comhlachtaí Eile') Anne Melia, Fáilte Ireland (urra ar an gcatagóir 'Fáilteachas & Turasóireacht') Conor O' Dowd, Uachtarán Chumann Tráchtála na Gaillimhe (Urra an Ghradaim) Steve Ó Cúláin, Príomhfheidhmeannach Údarás na Gaeltachta (Urra an Ghradaim) agus Pádraic Ó Ráighne, TG4 (Urra an Ghradaim) agus Stiúrthóir Ghaillimh le Gaeilge ag Bronnadh Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016 in Óstán an Westwood, An Daingean, Gaillimh.

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

Treibheanna Nua na Gaillimhe

Buaiteoirí na gCatagóirí: Niall Faherty, Faherty Paints (an catagóir 'Miondíol' urraithe ag Galway Bay FM,) Emma Dillon-Leetch, The Connacht Hotel, (an catagóir 'Turasóireacht agus Fáilteachas' urraithe ag Fáilte Ireland) Tony Ó Laoi, Top Oil, Bóthar Thuama, Gaillimh (an catagóir 'Seirbhísí' urraithe ag Snap Galway agus buaiteoir iomlán an Ghradaim) agus Niamh Costello, Ionad Teicneolaíochta na Gaillimhe , Páirc Gnó Mervue, Gaillimh.

Rinneadh físeán de Ghearrliosta Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh agus d'uaslódáil siad é ar a gcuid meáin shóisialta. Scaipeadh an físeán ar ár gcainéal YouTube chun léargas a thabhairt ar obair ghnólachtaí na Gaillimhe agus ar Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh Cuireadh pacáiste poiblíochta le chéile agus seoladh é chuig urraí uile Ghradam 2016.

Moltóirí an Ghradaim

Ar phainéal moltóireachta na bliana 2016 bhí; an tOllamh Ciarán Ó hÓgartaigh, Déan Scoil an Ghnó, COBÁC; Sonya Nic Lochlainn, Údarás na Gaeltachta agus Bernadette Mullarkey ó Bane Mullarkey agus Stiúrthóir de chuid Ghaillimh le Gaeilge. Ár mbuíochas leo ar fad.

Urraí an Ghradaim:

Galway Advertiser www.advertiser.ie

The Sunday Business Post

TG4

Fāilte Ireland

Galway Bay FM

OÉ Gaillimh NUI Galway

ARÓ Digital Strategy

sn@p print design websites

Galway Chamber I mBun Gnó ar son Gnó

The Solution Guys Score Your Business

Údarás na Gaeltachta

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

3 AN COISTE LOGAINMNEACHA

Tá ionadaithe ar Choiste Logainmneacha na Gaillimhe ó heagraíochtaí sa chathair le cúlraí agus saineolas éagsúla, ionas go mbeidh ainmneacha á roghnú agus baint acu leis an gceantar ina bhfuil siad, chomh maith le timpeallacht fhisiciúil na cathrach.

Seo a leanas na heastáit agus an bóthar a ainmnaíodh i mbliana:

- Ionad Pobail an Chaisleáin Ghearr agus Bhaile an Phoill
- Plás na Díge, Bóthar na Díge, Gaillimh
- Bóthar Bhaile na mBúrcach (ainm do bhóthar nua ag dul isteach chuig Coláiste na Coiribe, i gCnoc na Cathrach).

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

4 AN GHAEILGE SA GHNÓ

Bhí bliain ghnóthach agus tháirgiúil againn in 2016. Lean muid ar aghaidh ag treisiú agus ag láidriú úsáid na Gaeilge i gcathair na Gaillimhe. D'úsáid 57 gnólacht an Ghaeilge ina gcuid gnólachtaí i 2016. As an líon gnólachtaí seo, d'oibrigh Gaillimh le Gaeilge le 34 gnólacht den chéad uair i mbliana.

Tá an tseirbhís 'An Ghaeilge sa Ghnó' ann chun comhlachtaí a threorú tríd an bpróiseas chun Gaeilge a shní isteach ina ngnó, is cuma an beagán Gaeilge nó gnó iomlán dátheangach atá uathu.

Rásaí na Gaillimhe, Baile an Bhriotaigh

Siopa Leabhar Charlie Byrne's, An tSráid Láir

Claddagh Jewellers, Sráid an Phríomhgharda

Ionad na Faiche Móire, An Fhaiche Mhór

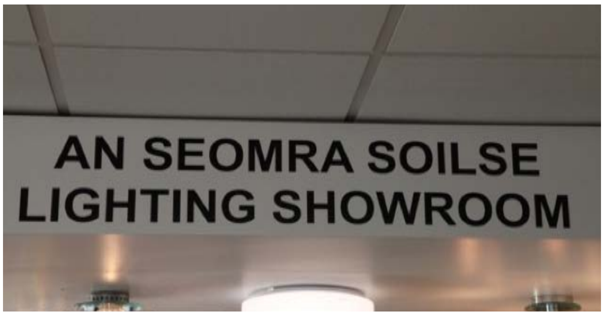

Peter Murphy's Lighting & Electrical, Aonad 2,
Páirc Gnó an Taoibh Thiar

Bialann Seven, Sráid an Droichid

Siopa COPE, Sráid San Aibhistín, Gaillimh

Dúchas na Gaillimhe, Lána Druid, Gaillimh

Ollmhargadh na Seoighe, Cnoc na Cathrach

Áil Rúin, Barr an Chalaidh

Faherty's, Barr an Chalaidh

Mála, Sráid an Phríomhgharda

Ollmhargadh na Seoighe, Cnoc na Cathrach,

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

#GRMAGaillimh

Rinne dhá ghnó cáiliúil anseo sa chathair teagmháil le Gaillimh le Gaeilge leis an smaoineamh gur mhaith an rud fostaithe i ngnólachtaí na cathrach a spreagadh chun frásaí beaga simplí Gaeilge a úsáid agus iad ag déileáil le custaiméirí. Chun freastal a dhéanamh ar an éileamh seo, d'fhorbair Gaillimh le Gaeilge an scéim #GRMAGaillimh i gcomhar le Cumann Tráchtála na Gaillimhe, Cumann Gnó Chathair na Gaillimhe agus an Latin Quarter. Is í an aidhm atá leis an scéim seo ná an teanga labhartha a bheith i lár an aonaigh ar shráideanna na Gaillimhe ionas go gcloisfidh agus go mothóidh cuairteoirí agus muintir na Gaillimhe araon an carachtar dátheangach atá ag Gaillimh.

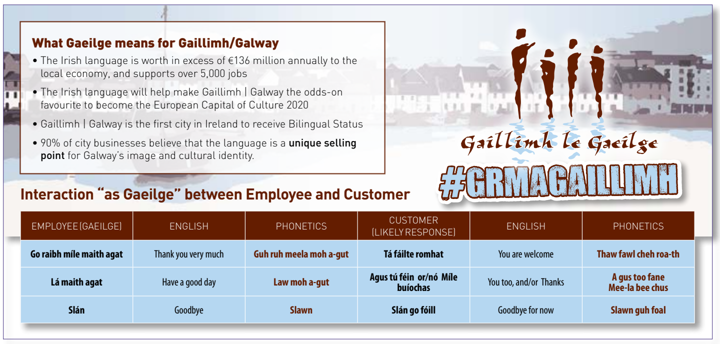

What Gaeilge means for Gaillimh/Galway

- The Irish language is worth in excess of €136 million annually to the local economy, and supports over 5,000 jobs
- The Irish language will help make Gaillimh | Galway the odds-on favourite to become the European Capital of Culture 2020
- Gaillimh | Galway is the first city in Ireland to receive Bilingual Status
- 90% of city businesses believe that the language is a **unique selling point** for Galway's image and cultural identity.

Interaction "as Gaeilge" between Employee and Customer

EMPLOYEE (GAEILGE)	ENGLISH	PHONETICS	CUSTOMER (LIKELY RESPONSE)	ENGLISH	PHONETICS
Go raibh míle maith agat	Thank you very much	Guh ruh meela moh a-gut	Tá fáilte romhat	You are welcome	Thaw fawl cheh roa-th
Lá maith agat	Have a good day	Law moh a-gut	Agus tú féin or/nó Míle buíochas	You too, and/or Thanks	A gus too fane Mee-la bee chus
Slán	Goodbye	Slawn	Slán go fóill	Goodbye for now	Slawn guh foal

Sheol an Comhairleoir John Walsh an scéim phíolótach agus é ag déanamh ionadaíochta ar Mhéara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Frank Fahy sa Treasure Chest mar chuid de cheiliúradh Sheachtain na Gaeilge. Tá leagan Béarla agus litriú foghraíochta leis na frásaí simplí Gaeilge seo atá éasca le húsáid don té nach bhfuil Gaeilge acu agus don té a bhfuil Gaeilge acu.

Scaip Gaillimh le Gaeilge na leabhráin i measc lucht gnó na cathrach agus is féidir leat an físeán de na frásaí in úsáid a fheiceáil ar shuíomh Ghaillimh le Gaeilge. **www.gleg.ie**

Iggy Ó Muircheartaigh, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge, Mary Bennett, Treasure Chest, Maeve Joyce, Cumann Tráchtála na Gaillimhe agus an Comhairleoir John Walsh ag déanamh ionadaíochta thar ceann Mhéara Chathair na Gaillimhe, Cllr Frank Fahy ag seoladh #GRMAGaillimh i Siopa Treasure Chest.

Cormac McGuckian, Cathaoirleach Chumann Gnó Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir John Walsh ag déanamh ionadaíochta thar ceann Mhéara Chathair na Gaillimhe, Cllr Frank Fahy agus Brendan Holland, Úinéir Siopa Hollands, Sráid Gheata Liam, Gaillimh ag seoladh #GRMAGaillimh i Siopa Treasure Chest.

5 AN GHAEILGE AR BHIACHLÁIR

Mar gheall ar an gcáil atá ar Chathair na Gaillimhe mar chathair dhátheangach, is minic a thagann grúpaí nó eagraíochtaí Gaeilge chuig an gcathair mar gheall ar an teanga De bharr an éilimh seo, chuir Gaillimh le Gaeilge i gcomhar le bialanna na Gaillimhe liosta le chéile de na bialanna a chuireann biachláir dhátheangacha ar fáil go leanúnach. Bíonn Lón Gnó Ghaillimh le Gaeilge, a eagraítear go míosúil, sna bialanna atá liostaithe.

Tá 16 bialanna liostaithe **www.gleg.ie** mar bhialanna a bhfuil biachláir dhátheangacha nó a bhfuil ceannteidil dhátheangacha acu. Tá an uimhir seo á uasdátú go rialta:

Seo a leanas na bialanna le biachláir dhátheangacha i gcathair na Gaillimhe:

- Beár & Bialann Lohans
- Bialann Kashmir
- Brasserie on the Corner
- Cellar Bar
- Connacht Hotel- Bar Solo
- Cupán Tae
- Dáil Bar
- Menlo Park Hotel
- Monroe's Tavern
- Óstán an Ardilaun
- Óstán an Park House
- Teach na Céibhe
- The Galleon Restaurant
- The King's Head
- Tigh Neachtain
- Tigh Taaffes

6 SUÍOMH GRÉASÁIN & NA MEÁIN SHÓISIALTA www.gleg.ie

Leanadh le linn na bliana le forbairt an tsuíomh gréasáin www.gleg.ie le cinntiú go mbeadh sé iomlán cruinn agus ceart i gcónaí ó thaobh an eolais is deireanaí i dtaca le gach gné d'obair Ghaillimh le Gaeilge. Ar an meán thug 2,252 duine cuairt ar an suíomh gréasáin www.gleg.ie gach mí idir Eanáir agus Nollaig 2016. I mí an Mhárta a bhí buaicphointe na gcuairteanna le (5,275) cuairt.

MÍ	EAN	FEA	MÁR	AIB	BEAL	MEITH	IÚIL	LÚN	MF	DF	SAM	NOLL
Líon na gCuairteoirí	2,193	2,396	4,155	2,347	2,283	1,250	1,033	1,260	2,615	2,818	2,824	1,851
Líon na gCuairteanna	2,669	2,892	5,275	3,006	2,857	1,552	1,263	1,509	3,271	3,566	3,614	2,438

Cuairteanna ar www.gleg.ie

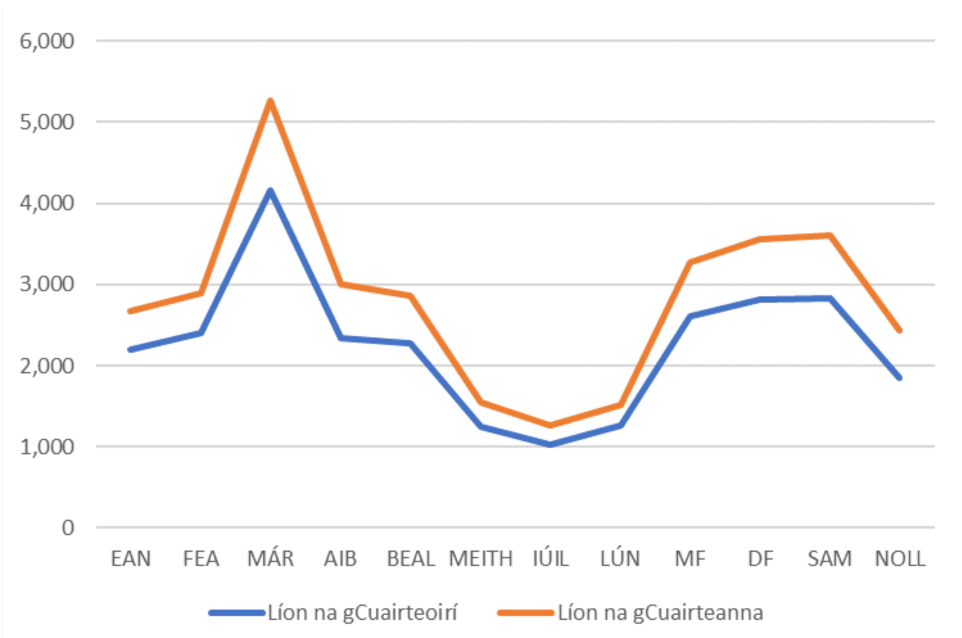

Líon na gCuairteoirí agus líon na gCuairteanna ar shuíomh Ghaillimh le Gaeilge le linn 2016.

Na Meáin Shóisialta

Déanann Gaillimh le Gaeilge teagmháil rialta lena lucht leanúna ar Twitter agus ar Facebook.

D'éirigh le Gaillimh le Gaeilge líon na leantóirí ar an dá shuíomh shóisialta seo a mhéadú le linn 2016:

	Líon na Leantóirí 2015	Líon na Leantóirí 2016	Méadú
Twitter	2,193	2,565	16.9% (372 leantóir)
Facebook	957	1,264	32% (307 leantóir)

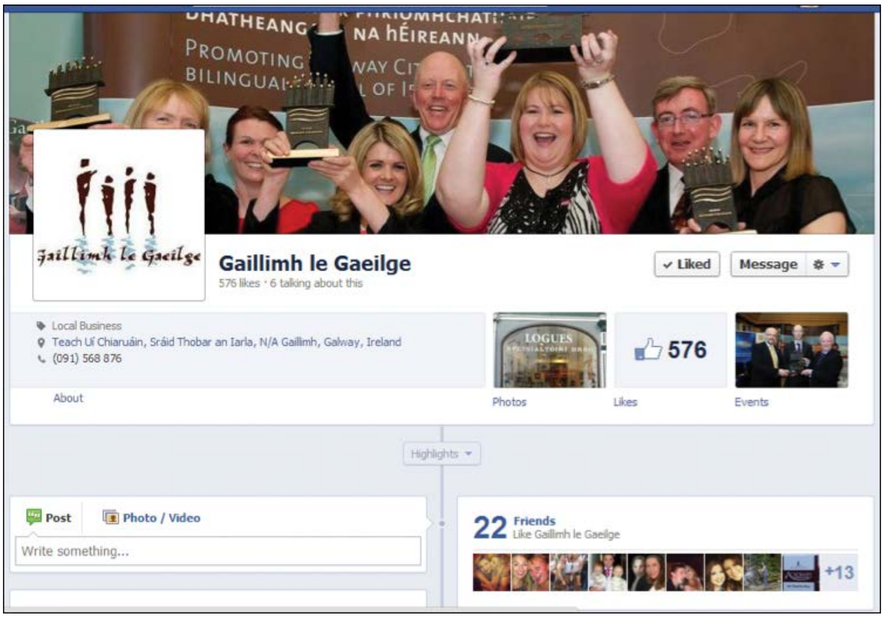

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

7 SCÉIM CHAIRDE GHAILLIMH LE GAEILGE

Tacaíocht Mhuintir na Gaillimhe do chur chun cinn na Gaeilge sa chathair

Bhunaigh Gaillimh le Gaeilge scéim Chairde Ghaillimh le Gaeilge in 2001 i gcomhar le Cumann Tráchtála na Gaillimhe chun freastal ar éileamh an phobail ar sheirbhísí Ghaillimh le Gaeilge agus mar thoradh ar riachtanais forbartha.

Bíonn baill Cairde as gach earnáil ghnó i gCathair na Gaillimhe, lena n-áirítear seirbhísí miondíolacháin agus seirbhísí airgeadais maraon leis na hearnálacha turasóireachta agus fáilteachais, iompair agus corparáideacha.

In 2016, chláraigh 116 gnó le Gaillimh le Gaeilge agus tá os cionn 400 duine ar phostliosta Ghaillimh le Gaeilge.

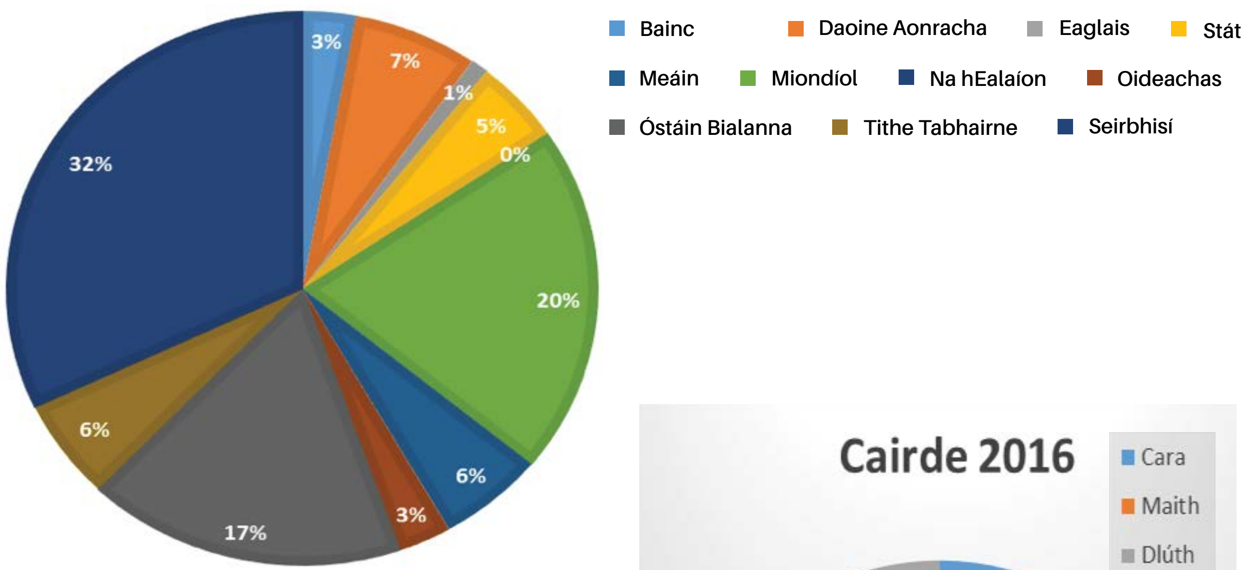

Cairde Ghaillimh le Gaeilge 2016 de réir na hearnálacha gnó.

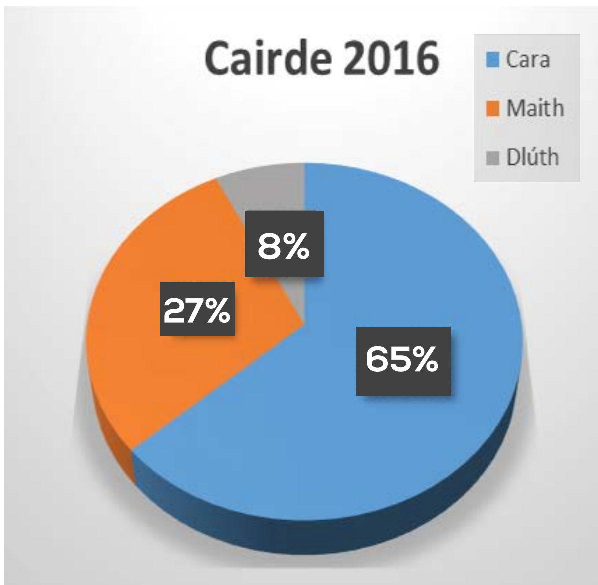

Briseadh síos ar Chairde Ghaillimh le Gaeilge 2016.

8 ÓCÁIDÍ CHAIRDE GHAILLIMH LE GAEILGE

D'eagraigh Gaillimh le Gaeilge 4 lón gnó agus 6 ócáid neamhfhoirmeálta eile i rith 2016, agus bhí tinreamh ard ag na hócáidí seo go léir. Eagraíonn Gaillimh le Gaeilge a gcuid lónta gnó rialta in óstáin agus bialanna a chuireann biachláir dhátheangacha ar fáil agus atá páirteach sa scéim 'An Ghaeilge ar Bhiachláir'. Tugann na hócáidí neamhfhoirmiúla seo deis do dhaoine a gcuid Gaeilge a úsáid nó a chleachtadh agus cairde agus teagmhálaithe gnó a dhéanamh.

IMEACHTAÍ LÓNTA GNÓ

D Fómhair/ Samhain 2016	Teach na Céibhe	**Lón Gnó mhí Dheireadh Fómhar/ mhí na Samhna**
M.Fómhair 2016	Brassaire on the Corner	**Lón Gnó mhí Mheán Fómhair**
Aibreáin 2016	Kirby's of Cross Street	**Lón Gnó mhí Aibreáin**
Eanáir 2016	Viña Mara	**Lón Gnó mhí Eanáir**

Eileen Feeney, Viña Mara agus Méara Chathair na Gaillimhe, an comhairleoir, Frank Fahy ag Lón Gnó mhí Eanáir Ghaillimh le Gaeilge i mBialann Viña Mara, An tSráid Láir.

Rachael Stewart, Stewart, agus Avril Smith, Bainisteoir Ionad na Faiche Móire ag freastal ar lón Gnó mhí Aibreáin i mBialann Kirbys of Cross Street, An tSráid Láir.

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge 2016

Bhain idir Chairde agus Stiúrthóirí Ghaillimh le Gaeilge an-sult as tráthnóna álainn ceoil agus amhránaíochta ag a bhFulacht Fia bliantúil a reáchtáladh Déardaoin an 23 Meitheamh in The Ardilaun Hotel, an Bóthar Ard, Gaillimh. Buíochas dár gCairde; Ollmhargadh na Seoighe, Stewart agus Top Oil, a rinne urraíocht ar an bhFulacht Fia.

Ag an bhFulacht Fia, d'fhógair Gaillimh le Gaeilge a gCathaoirleach nua, Bernadette Mullarkey. Tá Bernadette Mullarkey ar dhuine de bhunaitheoirí Bane Mullarkey, sainchomhairleoireacht a bunaíodh i nGaillimh in 2002 chun seirbhísí straitéise margaíochta agus pleanála gnó a chur ar fáil do chliaint sna hearnálacha poiblí, príobháideacha, neamhbhrabúis agus pobail. Beidh Bernadette ag teacht i gcomharbacht ar an Dr Iognáid Ó Muircheartaigh, a bhfuil seacht mbliana rathúla curtha de mar fhear stiúrach Ghaillimh le Gaeilge.

Urraí an Fhulachta Fia

Paul Stewart, Stewart, (Urra an Fhulacht Fia), John Ryan, Óstán an Ardoileáin, An Comhairleoir Mike Cubbard, An Dr. Aodhán Mac Cormaic, Roinn na Gaeltachta, Pat Joyce, Ollmhargadh na Seoighe agus Áine Ní Thuatháil, Top Oil, (Urra an Fhulacht Fia) ag baint sult as Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge in The Ardilaun Hotel, An Bóthar Ard, Gaillimh.

Seán Stewart, Stewart, (Urra an Fhulacht Fia), Bernadette Mullarkey, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge, An Comhairleoir Mike Cubbard a bhí ag déanamh ionadaíocht thar ceann Méara Chathair na Gaillimhe, Pat Joyce, Ollmhargadh na Seoighe, (Urra an Fhulacht Fia) agus Áine Ní Thuatháil, Top Oil, (Urra an Fhulacht Fia) ag baint sult as Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge in The Ardilaun Hotel, An Bóthar Ard, Gaillimh.

Adele Ó Meallaigh, Seán Ó Cearbhaill, Ó Cearbhaill & Co Aturnaetha, Pauline O' Dwyer, EmployAbility Galway agus Aindriú D'Arcy Stiúrthóir Ghaillimh le Gaeilge ag baint sult as Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge in The Ardilaun Hotel, An Bóthar Ard, Gaillimh

Bernadette Prendergast, Galway Bay FM, Declan Varley, Galway Advertiser agus Máire Uí Churraoin, Roinn na Gaeltachta ag baint sult as Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge in The Ardilaun Hotel, An Bóthar Ard, Gaillimh

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

Thar ceann Mhéara Chathair na Gaillimhe, ghuigh leas-Mhéara chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Mike Cubbard gach rath ar Bernadette ina ról nua agus dúirt;

"Cuid fíorthábhachtach d'fhéiniúlacht Chathair na Gaillimhe í an Ghaeilge. Tá meascán saibhir cultúrtha againn anseo sa chathair a mheallann gnónna agus turasóirí araon. Tugann an Ghaeilge 'luach breise' do Ghaillimh, go háirithe i réimse na turasóireachta agus is cinnte go gcaithfear í a chothú agus a chaomhnú. Tá muide i gComhairle Cathrach na Gaillimhe an-sásta go bhfuil muid in ann coinneáil orainn ag tabhairt tacaíochta airgeadais do Ghaillimh le Gaeilge agus don obair a dhéanann siad i gcur chun cinn na teanga sa chathair."

Cuireann Fulacht Fia bliantúil Ghaillimh le Gaeilge críoch oifigiúil le himeachtaí sóisialta na heagraíochta go dtí an Fómhar arís. Tá Gaillimh le Gaeilge buíoch dóibh siúd go léir a tháinig chuig an ócáid agus dóibh siúd a thug tacaíocht i rith na bliana, An Roinn Gnóthaí Tuaithe, Forbairt Réigiúnda, Ealaíon agus Gaeltachta, Comhairle Cathrach na Gaillimhe, Cumann Tráchtála na Gaillimhe agus na meáin chumarsáid, san áireamh. Gabhann siad buíochas chomh maith le foireann The Ardilaun Hotel a chur seirbhís den scoth ar fáil agus as ucht urraíocht a dhéanamh ar dheoch álainn an tSamhraidh do na Cairde go léir a bhí i láthair.

Catherine Connolly T.D., An Comhairleoir Mike Cubbard, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge, Bernadette Mullarkey agus Maurice O'Gorman, Leas Uachtarán Chumann Tráchtála na Gaillimhe ag baint sult as Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge in The Ardilaun Hotel, An Bóthar Ard, Gaillimh.

Aisling Joyce, Ollmhargadh na Seoighe, (Urra an Fhulacht Fia), Margaret McCarthy, agus Margaret Jenkins, The House Hotel agus Cathaoirleach *The Latin Quarter* ag baint sult as Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge in The Ardilaun Hotel, An Bóthar Ard, Gaillimh.

Colette Coughlan, COPE Galway, Áine Kilgannon, Hand in Hand agus Ciara O'Callaghan, McInerney Solicitors ag baint sult as Fulacht Fia Chairde Ghaillimh le Gaeilge in The Ardilaun Hotel, An Bóthar Ard, Gaillimh.

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

Cóisir na Nollag

D'eagraigh Gaillimh le Gaeilge a gCóisir bhliantúil Nollag in Óstán an Harbour ar an gCéadaoin, 14 Nollaig 2016. Ag an ócáid, chuir Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge, Bernadette Mullarkey fáilte roimh Mhéara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Noel Larkin agus ghabh sí buíochas le Comhairle Cathrach na Gaillimhe as maoiniú de €50,000 a chur ar fáil do 2017.

Ina theannta sin, ghabh Bernadette Mullarkey buíochas leis An Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta as ucht a dtacaíocht agus chaith sí súil siar ar an mbliain atá thart.

Ba é buaicphointe na bliana do Ghaillimh le Gaeilge ná nuair a d'fhógair Uachtarán na hÉireann, Micheál D. Ó hUiginn cathair na Gaillimhe mar an chéad chathair in Éirinn le stádas dátheangach. D'éirigh go breá le Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh, Gradam Gnó dátheangach na Gaillimhe agus thug Top Oil, Bóthar Thuama, Gaillimh leo an phríomhdhuais. In 2016, d'oibrigh Gaillimh le Gaeilge le 34 gnólacht nua a d'úsáid an tseirbhís 'An Ghaeilge sa Ghnó' don chéad uair.

Roinnt de Stiúrthóirí Ghaillimh le Gaeilge, Pádraig Ó Beaglaoich, Aindriú D'Arcy, Máire Mhic Aodha, Iggy Ó Muircheartaigh agus Barry O' Sullivan i dteannta Mhéara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Noel Larkin agus Bainisteoir Chumann Tráchtála na Gaillimhe, Maeve Joyce ag Cóisir Nollag Chairde Ghaillimh le Gaeilge in Óstán an Harbour, Bóthar na nDuganna, Gaillimh.

Áine Walsh, Misneach Healing Therapies, Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Noel Larkin, an Comhairleoir Pádraig Conneely, Comhairle Cathrach na Gaillimhe agus Bernadette Mullarkey, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge ag Cóisir Nollag Chairde Ghaillimh le Gaeilge in Óstán an Harbour, Bóthar na nDuganna, Gaillimh.

Aonach Nollag

Ag ár gCóisir bhliantúil Nollag i mbliana, bhí aonach beag Nollag a thug deis do Chairde Ghaillimh le Gaeilge bronntanais Nollag a cheannach agus an Ghaeilge in úsáid sa bhranda acu.

Bhí seastáin ag An Spailpín Fánach, Siopa Leabhar Charlie Byrne, Ollmhargadh na Seoighe, Judy Greene Pottery agus Tigh Standún agus réimse leathan dá dtáirgí Gaeilge á ndíol acu.

Clíona Standún agus Deirdre Ní Ghríofa, Standún ag Cóisir Nollag Chairde Ghaillimh le Gaeilge in Óstán an Harbour, Bóthar na nDuganna, Gaillimh.

Méara Chathair na Gaillimhe, an Comhairleoir Noel Larkin le Géaróid Ó Murchú ón Spailpín Fánach, An Spidéal ag an Aonach Beag Nollag a bhí ar siúl ag Cóisir Nollag Chairde Ghaillimh le Gaeilge in Óstán an Harbour, Bóthar na nDuganna, Gaillimh.

Crannchur beag chun cuidiú le COPE Gaillimh

Ghlac Bríd Ní Chonghóile, Ardfheidhmeannach Ghaillimh le Gaeilge páirt sa bhfeachtas 'Codladh Amuigh' a bhí eagraithe chun airgead a bhailiú do COPE Gaillimh agus do dhaoine gan dídean sa chathair.

Chun cuidiú leis an bhfeachtas seo, d'eagraigh Gaillimh le Gaeilge crannchur beag ag a gcóisir bhliantúil. Dheonaigh na comhlachtaí uile a bhí ag glacadh páirte san Aonach Nollag duaiseanna go fial, flaithiúil don chrannchur maraon le McCambridge's of Galway agus bailíodh €290 tríd an gcrannchur.

Gearóidín Hynes agus Bríd Ní Chonghóile, Gaillimh le Gaeilge ag bailiú airgid don bhfeachtas 'Codladh Amuigh' eagraithe ag COPE Gaillimh.

9 CRUINNITHE/CUR I LÁTHAIR /SEIMINEÁR

Tá cumarsáid leanúnach agus rannpháirtíocht sa phobal i gcoitinne ríthábhachtach agus chuige sin freastalaíonn foireann Ghaillimh le Gaeilge ar imeachtaí gnó agus líonraí a eagraítear i gCathair na Gaillimhe. Is cuid lárnach d'obair Ghaillimh le Gaeilge iad na cruinnithe seo chun eolas a scaipeadh agus úsáid na Gaeilge a chur chun cinn.

Cruinnithe agus Imeachtaí Gnó

Le linn 2016:

D'fhreastal foireann Gaillimh le Gaeilge ar 56 chruinniú agus 32 imeacht gnó. Cuireadh feasacht teanga agus eolas ar úsáid na Gaeilge chun cinn ag na hócáidí agus ba cruinnithe a ndearnadh freastal orthu.

Afûk - Institiúid Cultúrtha, atá lonnaithe in Leeuwarden, An Fhreaslainn

Chas Ardfheidhmeannach Ghaillimh le Gaeilge, Bríd Ní Chonghóile le Mirjam Vellinga ó Afûk, Institiúid Cultúrtha, atá lonnaithe in Leeuwarden, An Fhreaslainn maraon le Marilyn Gaughan ó hoifig 'Gaillimh/Galway 2020' in oifig Ghaillimh le Gaeilge i mí na Samhna. Is í Leeuwarden príomhchathair na Freaslainne san Isiltír agus beidh an Chathair seo ainmnithe mar Phríomhcahthair Chultúir na hEorpa sa bhliain 2018. Tá an iliomad dualgais faoi bhráid an Institúid seo i gcur chun cinn na Freaslainne mórthimpeall an limistéir. Ina measc, eagraíonn siad cúrsaí ag leibhéil éagsúla don té a labhraíonn Freaslainnis agus don té ar bheagán focal. Ina theannta sin, bíonn siad ag plé leis an lucht gnó á ngríosú agus ag cur seirbhísí éagsúla ar fáil chun cuidiú leo an Freaslannach a chur cinn ina gcuid gnólachtaí.

Beidh Gaillimh le Gaeilge ag súil go mór le bheith ag comhoibriú agus ag malartú eolais leis an Institiúid Cultúrtha agus muid ag leanúint ar aghaidh ag déanamh ár gcion féin chun Gaillimh a ullmhú don stádas mar Phríomhchathair Chultúr na hEorpa sa bhliain 2020.

Bríd Ní Chonghóile, Gaillimh le Gaeilge ag casadh le Mirjam Vellinga ó Afûk, Institiúid Cultúrtha, atá lonnaithe in Leeuwarden, An Fhreaslainn maraon le Marilyn Gaughan ó hoifig 'Gaillimh/Galway 2020' in oifig Ghaillimh le Gaeilge i mí na Samhna.

Cuairt Aire Forbartha Mori agus a chomhairleoirí sinsearacha ar Ghaillimh Dhátheangach

Chuir Gaillimh le Gaeilge fáilte go Gaillimh roimh thoscaireacht Mori ón Nua-Shéalainn, faoi thionlacan an Hon Te Ururoa Flavell, Aire Forbartha Mori agus a chomhairleoirí sinsearacha. Bhí an toscaireacht ar thuras taighde go hÉirinn agus go dtí An Bhreatain Bheag chun fáil amach go díreach céard atá á dhéanamh ag grúpaí sna tíortha sin chun a dteangacha dúchasacha a athbheochan. I measc na toscaireachta bhí urlabhraí ó Ghníomhaireacht Chistiúcháin Chraoltóireachta, comhairleoirí Rialtas na Nua-Shéalainne agus gníomhaireachtaí forbartha.

Chas Bríd Ní Chonghóile ó Ghaillimh le Gaeilge leis an toscaireacht agus thug sí cur i láthair ar úsáid na Gaeilge sa chéad chathair in Éirinn le stádas dátheangach. Chas siad le Clíona Ní Mhurchú, Bainisteoir Réigiúnach le Top Oil, buaiteoirí Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2016 agus labhair sí faoi na buntáistí a bhaineann le húsáid na Gaeilge sa ghnó.

I rith a gcuid ama i nGaillimh, thug siad cuairt ar Choláiste na Coiribe, chas siad le Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge, Bernadette Mullarkey agus an Stiúrthóir Iognáid Ó Muircheartaigh, Uachtarán Chumann Tráchtála na Gaillimhe, Conor O'Dowd, Maeve Joyce, Príomhfheidhmeannach Chumann Tráchtála na Gaillimhe, Alan Esslemont, Ard-Stiúrthóir le TG4 agus an Dr Aodhán Mac Cormaic, Stiúrthóir Gaeilge, An Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta chomh maith le hEileen Ruane, Stiúrthóir Gníomhach Seirbhísí agus Ailish Bhreathnach, Oifigeach Gaeilge ó Chomhairle Cathrach na Gaillimhe. Chas siad le hAire Stáit na Gaeltachta Seán Kyne TD le haghaidh lóin i Vina Mara, an tSráid Láir, Gaillimh.

Iggy Ó Muircheartaigh, Stiúrthóir, Gaillimh le Gaeilge agus Bernadette Mullarkey, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge ag casadh leis an Hon Te Ururoa Flavell, Aire Forbartha Māori agus é ar cuairt i nGaillimh.

Rinne Bríd Ni Chonghóile, Gaillimh le Gaeilge, agus Dr Aodhán Mac Cormaic, Stiúrthóir na Gaeilge, An Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta cur i láthair don thoscaireacht Māori ón Nua-Shéalainn, faoi thionlacan an Hon Te Ururoa Flavell, Aire Forbartha Māori agus a chomhairleoirí sinsearacha ar an gcaoi a bhfuil an Ghaeilge á athbheochan i nGaillimh agus in Éirinn.

10 FOILSEACHÁIN 2016

An nuachtlitir mhíosúil a sheoltar amach chuig ár bpostliosta sa phost agus go leictreonach ar ríomhphost. Coinníonn sé pobal na Gaillimhe agus iad siúd a bhfuil suim acu inár gcuid oibre ar an eolas maidir lenár dtograí, imeachtaí agus nuacht. Bhí 11 foilseachán de 'DEIS' seolta amach chuig os cionn 400 Cairde, an lucht Gnó, Teachtaí Dála, Seanadóirí agus Comhairleoirí i nGaillimh in 2016.

DIALANN 2017

Scaiptear os cionn 270 cóip den Dhialann i measc Chairde Ghaillimh le Gaeilge maraon le Comhairleoirí, Polaiteoirí áitiúla, lucht gnó agus ionadaithe eile i nGaillimh saor in aisce go luath i mí na Nollag. Tá Dialann Ghaillimh le Gaeilge maoinithe go hiomlán ag fógraí. Bhí os cionn 270 cóip den Dialann scaipthe saor in aisce ar ár gCairde, an lucht gnó, polaiteoirí an cheantair agus lucht tacaíochta.

Fógróirí 2017

- AIB
- An Coimisinéir Teanga
- Bácus Uí Ghríofa
- Bus Éireann
- CARN Financial Services
- Comhairle Cathrach na Gaillimhe
- Comhar Creidmheasa Naomh Antoine agus an Chladaigh Teo
- Faherty Paints
- Foras na Gaeilge
- Galway Advertiser
- Ionad na Faiche Móire
- Ollmhargadh na Seoighe
- Údarás na Gaelta
- Ollscoil na hÉireann Gaillimh
- Orla Murray Financial Services
- Óstán an Ardoileáin
- Radisson Blu
- Snap Galway
- TG4
- The Kings Head
- Tigh Taaffes

Aibreán 2016

deis
Nuachtlitir Ghaillimh le Gaeilge

Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh

Seo chugaibh an Gearrliosta

MIONDÍOL / RETAIL

FÁILTEACHAS & TURASÓIREACHT / HOSPITALITY AND TOURISM

SEIRBHÍSÍ / SERVICES

COMHLACHTAÍ EILE / OTHER COMPANIES

#GRMAGaillimh

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

11 NA MEÁIN CHUMARSAIDE

Nuachtáin agus na Meáin

Cuid riachtanach d'obair Ghaillimh le Gaeilge is ea a bheith ag obair leis na meáin chumarsáide chun dearcadh dearfach, spéis a chothú agus a mhúscailt sa Ghaeilge. Ár mbuíochas leo siúd go léir a chuidíonn linn san obair sin.

Rinneadh taifead ar Ghaillimh le Gaeilge 52 uair sna Meáin Chlóite agus 151 uair sna Meáin Chraolta.

City businesses embrace #GRMAGaillimh initiative

Cllr John Walsh, deputising on behalf of the Mayor of the City of Galway last week launched the pilot scheme #GRMAGaillimh in the Treasure Chest Galway as part of Seachtain na Gaeilge celebrations.

Two well-known businesses in Galway; The Treasure Chest and Hollands, approached Gaillimh le Gaeilge with an idea to encourage staff to use simple Irish phrases in their dealings with customers.

The #GRMAGaillimh scheme was developed by Gaillimh le Gaeilge with support from the Galway Chamber, Galway City Business Association and the Latin Quarter. It is designed to encourage those with very little Irish in the business community to use the language in their day to day business.

The easy to use phrases are provided with an English translation and with the phonetic spelling, ideal for both the non-Irish speaker and Irish speaker to participate in. There is also a short video demonstrating the phrases in use! The scheme aims to increase the use of the spoken language in Ireland's first bilingual city so that visitors and Galwegians alike will hear and feel Galway's unique bilingual character.

Gaillimh le Gaeilge will be distributing the #GRMAGaillimh booklets in the coming weeks and you can also check out the video. Tuilleadh Eolais: Gaillimh le Gaeilge, Teach Uí Chiaruáin, Sráid Thobar an Iarla, Gaillimh.

091 568876 eolas@gleg.ie www.gleg.ie

Cllr John Walsh deputising on behalf of the Mayor of the City of Galway, Brendan Holland, Holland's, Mary Bennett, Treasure Chest and Iggy Ó Muircheartaigh, Cathaoirleach Ghaillimh le Gaeilge at the launch of #GRMAGaillimh in the Treasure Chest, William Street, Galway. #GRMAGaillimh is a pilot scheme to encourage the Galway business community to use the Irish language in their day to day business.

John McDonagh and Mike Deacy, Deacy's Fish & Vegetables, An tSráid Ard, Gaillimh on board the #GRMAGaillimh scheme.

October 27 2016 www.advertiser.ie

Businesses backing a bilingual Galway

BY DECLAN VARLEY

A wide range of well-known local and national businesses continue to embrace the Irish language in Galway City. This is no surprise as the first bilingual city in Ireland continues to celebrate and support Galway's designation as the European Capital of Culture 2020.

Gaillimh le Gaeilge, the organisation responsible for the promotion of the Irish language in Galway city is busy preparing for an important year ahead as they celebrate the significant milestone of 30 years in business. They are calling on all companies and organisations in the city to get involved in this celebration by increasing the use of 'An Ghaeilge' in their daily business. Foireann Ghaillimh le Gaeilge can help you every step of the way.

They will provide consultation, practical advice and hands on help to companies/organisations wishing to use the Irish language in any aspect of their businesses free of charge! It is not essential to be a fluent Irish speaker to use Irish nor does it incur any extra cost to your business. It can be as simple as using bilingual signage, bilingual headings on a menu/website or saying 'Go raibh maith agat' at the till when dealing with a customer.

Bríd Ní Chonghóile of Gaillimh le Gaeilge said that since Galway was announced as the European Capital of Culture for 2020, more and more businesses have contacted them wondering how they can get involved in order to strengthen Galway's reputation as a cultural city.

"They see the use of the Irish language as a practical and effective approach to further promote Galway as a bilingual city and strengthen our status as the European Capital of Culture 2020. In the coming months, we will be increasing our efforts with Galway businesses as we direct their attention to Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh, Galway's own annual bilingual business award."

The Gradam is organised in association with the Galway Advertiser, and is a fantastic opportunity for any business to showcase all the bilingual work done in Galway city. Gradam 2017 will be launched in mid-January of next year and will have a special significance as Gaillimh le Gaeilge celebrate 30 years in business.

If you are interested in using the Irish language or participating in the Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh 2017 please contact Gaillimh le Gaeilge at 091 568876 or eolas@gleg.ie. Please visit www.gleg.ie for more information.

Siubhán Nic Grianna, Penny Masterson, Bríd Ní Chonghóile agus Dónall Ó Braonáin ag seoladh urraíochta do na gradaim

Fiche gnó ar ghearrliosta na ngradam

Le Katie McGreal

Tá 20 gnó san iomaíocht do Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh mar gheall ar úsáid na Gaeilge i ngnólachtaí chathair na Gaillimhe.

Tá ceithre rannóg ann — miondíol, fáilteachas agus turasóireacht, seirbhísí, agus comhlachtaí eile.

Tá Áil Rúin, An Gailearaí Beag, Charlie Byrne's Bookshop, Eyre Square Shopping Centre agus Faherty's Paint san iomaíocht don chatagóir miondíola. Tá Brasserie on the Corner, Clayton Hotel Galway, Connacht Hotel, Lally Coaches, Péarla na Mara, Teach na Céibhe agus The House Hotel san iomaíocht don chatagóir fáilteachais agus turasóireachta.

Tá C-SideSound, Newcastle Medical Centre, Richard Hughes Optician agus Top Oil san iomaíocht sa chatagóir i gcomhair seirbhísí agus tá OLYART, Mór Public Relations, Galway Technology Centre agus COPE Galway san iomaíocht sa chatagóir do chomhlachtaí eile.

Tá 11 cheann de na heagraíochtaí sin san iomaíocht don ghradam den chéad uair.

Roghnófar buaiteoir i ngach catagóir agus ansin roghnófar buaiteoir iomlán as an cheithre bhuaiteoir rannóige.

Tá Gradam Sheosaimh Uí Ógartaigh á reáchtáil ag Gaillimh le Gaeilge le 14 bliana anuas.

Déanann an gradam seo ceiliúradh ar chomhlachtaí agus ar eagraíochtaí i gCathair na Gaillimhe a úsáideann Gaeilge go laethúil agus iad i mbun gnó.

Méara Chathair na Gaillimhe Frank Fahy le lucht tacaíochta agus iar-bhuaiteoirí Ghradam Sheosaimh Uí Ógartaigh

Eagrán	Nuachtán
29/12/2016	Galway Advertiser
28/12/2016	Galway Independent
21/12/2016	Galway Independent
26/11/2016	Galway City Tribune
24/11/2016	Galway Advertiser
23/11/2016	Galway Independent
19/11/2016	Galway City Tribune
09/11/2016	Galway Independent
27/10/2016	Galway Advertiser
14/10/2016	Galway City Tribune
05/10/2016	Galway Independent
08/07/2016	Galway City Tribune
Iúil 2016	Nuachtlitir an Chumainn Tráchtála
06/07/2016	Galway Independent
01/07/2016	Galway City Tribune
30/06/2016	Galway Advertiser
27/06/2016	ThisIsGalway.com
22/06/2016	Galway Independent
20/06/2016	The Guardian- Páipéar Sasanach
16/06/2016	Cumann Tráchtála na Gaillimhe
20/05/2016	Galway City Tribune
19/05/2016	Galway Advertiser
18/05/2016	Galway Independent
15/05/2016	The Sunday Business Post
12/05/2016	Galway Advertiser
11/05/2016	Galway Independent

Eagrán	Nuachtán
Bealtaine 2016	Nuachtlitir an Chumainn Tráchtála
05/05/2016	Galway Advertiser
15/04/2016	Galway City Tribune
14/04/2016	Galway Advertiser
13/04/2016	Galway Independent
10/04/2016	The Sunday Business Post
07/10/2016	Galway Advertiser
Aibreán 2016	Cumann Tráchtála na Gaillimhe
06/04/2016	Galway Independent
07/04/2016	Seachtain (Forlíonadh Iirsh Independent)
08/04/2016	Galway Advertiser
09/04/2016	Galway Independent
10/04/2016	Galway Advertiser
11/04/2016	Galway Independent
12/04/2016	Nuachtlitir an Chumainn Tráchtála
13/04/2016	Sunday Business Post
12/02/2016	Galway City Tribune
10/02/2016	Galway Independent
08/02/2016	Nuachtlitir an Chumainn Tráchtála
31/01/2016	The Sunday Business Post
28/01/2016	Cumann Tráchtála na Gaillimhe
22/01/2016	Galway City Tribune
21/01/2016	Galway Advertiser
20/01/2016	Seachtain Forlíonadh Irish Independent
14/01/2016	Nuachtlitir an Chumainn Tráchtála
13/01/2016	Galway Independent

Buaicphointí Ghaillimh le Gaeilge **2016**

Stádas dátheangach chathair na Gaillimhe a chothú agus a threisiú. Normalú na Gaeilge i gCathair na Gaillimhe a chur chun cinn trí mhodhanna scríofa, clostuisceana, leictreonacha agus labhartha.

Dáta	Meáin ar líne/ teilifís/ raidió
05/12/2016	Galway Bay Fm
05/12/2016	TG4
05/12/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
02/12/2016	TG4
02/12/2016	Raidió na Life
01/12/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
14/11/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
14/11/2016	This is Galway
14/11/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
12/10/2016	Raidió na Life
11/10/2016	Raidió Fáilte
02/08/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
15/07/2016	TG4- Nuacht
24/06/2016	Tuairisc.ie
09/06/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta- Nuacht
13/05/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta- Nuacht
13/05/2016	Galway Bay Fm - Nuacht
13/05/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
13/05/2016	Galway Bay FM
11/05/2016	Galway Bay FM- Molly in the morning
09/05/2016	Galway's Tribe
05/05/2016	Galway Bay Fm
13/04/2016	Raidió Fáilte
12/04/2016	This is Galway

Dáta	Meáin ar líne/ teilifís/ raidió
08/04/2016	Tuairisc.ie
07/04/2016	Galway Bay FM- Nuacht
07/04/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
07/04/2016	Galway Bay Fm- Molly in the morning
05/04/2016	Irish TV
23/03/2016	NÓS
07/03/2016	TG4
07/03/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta
03/03/2016	Raidió na Life
24/02/2016	Nuacht a hAon- RTÉ Raidió na Gaeltachta
15/02/2016	Nuacht Galway Bay FM- FYI Galway
14/02/2016	Nuacht Galway Bay FM
15/02/2016	Galway Bay FM
10/02/2016	Smart City Galway
10/02/2016	Galwaycity.ie
26/01/2016	Raidió Fáilte
26/01/2016	Galway Bay FM- Molly in the morning
25/01/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta - Irish Aniar
22/01/2016	Galway Bay FM
20/01/2016	Galway Bay FM- Molly in the morning
18/01/2016	Galway Bay FM- Nuacht
13/01/2016	Tuairisc.ie
01/12/2016	Connacht Tribune- Suíomh Gréasáin
01/12/2016	Galway Bay FM- Suíomh Gréasáin
01/12/2016	RTÉ Raidió na Gaeltachta- Adhmhaidin
01/12/2016	Galway Bay FM

Ba mhaith linn tréaslú leis na heagraíochtaí agus na daoine uile i gCathair na Gaillimhe atá ag déanamh sároibre i gcur chun cinn na Gaeilge agus mar thoradh air sin ag cur Cathair na Gaillimhe chun cinn mar Chathair Dhátheangach.

Bord Stiúrtha Ghaillimh le Gaeilge

Dlúthchairde Ghaillimh le Gaeilge, 2016